

Розроблена концепція позитивно впливає на фінансовий стан як страховика, так і страхувальника, за рахунок якісної роботи страхового експерта, метою якого, є зниження ризику настання страхового випадку.

Перелік використаних джерел

1. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань з подальшою втратою працездатності: Закон України (за станом на 23 вересня 1999 року) / Верховна Рада України. – К.: Парламент. Вид-во, 1999. – 25 с. – (Сер. «Закони України»). – № 1105-XIV.
2. Про страхування: Закон України (за станом на від 07.03.96 № 85/96-ВР) / Верховна Рада України. – К.: Парламент. Вид-во. – 3 с. – (Сер. «Закони України»).
3. Залетов О. М. Страхування від нещасних випадків / О. М. Залетов, А. М. Соболев, О. В. Бондар. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. – 352 с.

ДИСЦИПЛІНА «КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ» ТА ГОЛОВНІ ЦІЛІ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

*О. О. Козир, к.т.н., доцент,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Дисципліна корпоративні інформаційні системи викладається на останньому п'ятому курсі на спеціальності Економічна кібернетика. Головними цілями дисципліни є надання майбутнім фахівцям необхідних знань для можливості їх участі у процесі впровадження корпоративної інформаційної системи (КІС) на підприємстві. Головні цілі викладання дисципліни впливають із проблем, що виникають під час впровадження корпоративних інформаційних систем на підприємстві.

Сучасне підприємство важко уявити без використання інформаційної системи (ІС). Складність таких систем експоненційно зростає із поглибленням спеціалізації підрозділів, збільшенням кількості підрозділів та розширенням географії діяльності.

На успішність впровадження КІС впливають такі основні важелі.

1. Усвідомлення керівництвом підприємства необхідності впровадження КІС та розуміння головних засад із побудови. В першу чергу перед впровадженням КІС керівництво обов'язково повинно отримати максимально повну уяву про світовий та український досвід в галузі інформаційного управління підприємством. Слід отримати інформацію про роботу підприємств галузі із застосуванням КІС, методики оцінки ефекту від впровадження КІС. На етапі прийняття рішення про впровадження КІС, визначення бізнес-мети та включення її у бізнес-

стратегію компанії закладаються передумови ймовірного конфлікту між замовником та виконавцем, які пов'язані із переоцінкою керівництвом компанії замовника можливостей консультантів та представників компанії, що впроваджує КІС на підприємстві.

2. Готовність керівництва підприємства до чіткої організації проекту обстеження підприємства і впровадження КІС. Успішне впровадження КІС неможливе без чіткої організації всього процесу впровадження. При організації виконання проекту впровадження необхідно враховувати наступне: потрібно визначити структуру управління проектом, затвердити методику контролю процесу виконання проекту, визначити порядок планування та виділення фінансових та людських ресурсів.

3. Готовність керівництва підприємства до виділення кваліфікованих співробітників для надання допомоги зовнішнім консультантам, що впроваджують систему. У зв'язку із намаганням керівництва підприємства довгий час використовувати КІС, що впроваджується, обов'язковою умовою на усіх етапах впровадження є використання кваліфікованих співробітників з метою накопичення досвіду для подальшого супроводу КІС. При цьому рівень кваліфікації та здібності співробітників, що залучаються до проекту впровадження будуть безпосередньо впливати на успіх всього проекту.

4. Готовність підприємства до впровадження і проведення обов'язкових змін у різних виробничих і управлінських процесах, наявність корпоративних стандартів обліку та звітності. Під час організації проекту впровадження необхідно чітко розділяти види діяльності: консультативний супровід впровадження КІС та безпосереднє впровадження КІС. Під консультативним супроводом впровадження є навчання і консультації співробітників підприємства по налагодженню КІС, особливостям її використання для вирішення конкретних задач на етапі обстеження та впровадження. Безпосереднім впровадженням (формуванням бази нормативно-довідникової інформації, моделювання процесів діяльності, проведенням дослідної експлуатації КІС та введенням її у промислову експлуатацію повинні займатися співробітники підприємства, що входять до складу групи впровадження. У процесі впровадження підприємство повинне отримати не тільки налагоджену та функціонуючу КІС але і професійно підготовлених співробітників, які можуть самостійно супроводжувати впроваджену систему.

Впровадження КІС завжди супроводжується оптимізацією організаційно-штатної структури підприємства та процесів його діяльності. Головним критерієм необхідності змін слід вважати їх доцільність з точки зору забезпечення ефективності процесу управління підпри-

ством вілому. Керівництво підприємства повинно розуміти до яких наслідків приведуть зміни і послідовно реалізовувати їх.

На практиці найбільш «вузким» місцем є саме підготовка операційного персоналу. Практично уся первинна інформація заноситься рядовими співробітниками підприємства у систему, що впроваджується. Наразі досить часто ці співробітники є недостатньо підготовленими до роботи на своїх АРМах. В ідеалі навчання користувачів повинно бути комплексним заходом, яких охоплює:

- надання різного типу навчальних матеріалів таких як посібник користувача, довідникові системи, скорочені інструкції, відео та аудіо матеріали;

- проведення семінарів та тренінгів – найбільш зручний спосіб масового навчання персоналу;

- персональне консультування;

- використання тестових систем – дозволяють користувачу випробувати систему без ризику її руйнування; використання тестових систем із навчальними матеріалами дозволяє закріпити пройдений матеріал;

- передача досвіду між колегами – здібності до навчання залежать від особистих якостей співробітника тому доречним є організація навчання співробітником, який найкраще засвоїв матеріал або який вже мав досвід роботи із системою.

Серед інших найбільш розповсюджених проблем впровадження є наступні:

- ведення двох паралельних систем, якщо до впровадження КІС вже використовувалася система автоматизації, то на перших етапах впровадження дані вносяться у обидві системи, щоб можна було перевірити коректність роботи системи, що впроваджується;

- складна адаптація до нових методів роботи – перехід на нову систему часто пов'язаний із порушенням сталих підходів; не знаходячи на початкових етапах явних переваг нової системи деякі користувачі досить негативно впливають на процес впровадження;

- технічні збої системи – саме стійкість до збоїв та цілісність даних є необхідною якістю КІС, що впроваджується.

Для успішного впровадження КІС у компаніях потрібно: підвищувати зацікавленість співробітників усіх рівнів у її впровадженні, передбачати можливість виникнення конфліктів інтересів, непорозумінь між робітниками компанії замовника і виконавця, приділяти більше уваги мотивації персоналу із застосуванням матеріального стимулювання.

Навчання студентів буде успішним, якщо вони будуть усвідомлювати основні проблеми впровадження корпоративних інформаційних систем на підприємстві. Також додатковою мотивацією до

освоєння матеріалу дисципліни є усвідомлення економіста кібернетика своєї ролі у процесі впровадження сучасної інформаційної системи.

Перелік використаних джерел

1. Рухляда И. Человек и труд / И. Рухляда. – № 4. – 2011 (<http://chelt.ru/2011/4-11/ruxlada.4-11.html>).
2. Черненко М. Внедрение КИС. Как не сделать чужих ошибок / М. Черненко (<http://www.web-standart.net/>)

ЕЛЕМЕНТИ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ РИНКАМИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

*К. В. Копилець, магістрант,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Постановка проблеми. На сьогоднішній день сукупність негативних чинників, внутрішньо притаманних вітчизняній економіці, призводить на мікроекономічному рівні до недоотримання доходів спеціалізованими суб'єктами господарювання.

Недостатність надходження доходів перешкоджає створенню належної основи для самофінансування через отримання недостатнього розміру чистого прибутку, що стримує процеси диверсифікації діяльності ринків споживчої кооперації України, якими передбачено розширення функцій, перебудову структури організації торгівлі, оновлення матеріально-технічної бази на основі досягнень науково-технічного прогресу та активізація інвестиційної діяльності.

Сучасні методи управління споживчою кооперацією України, при наявності конкуренції, вимагають запровадження ретельного дослідження багатогранної діяльності підприємств та організацій різних галузей, що мають свої організаційні, технічні та технологічні особливості, які впливають не лише на систему обліку, а й на організацію і методику аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз доходів платних послуг ринків споживчої кооперації України слід проводити з врахуванням специфіки їх діяльності.

На думку автора, для цілей аналізу слід використовувати показники, що наведено в табл. 1. Методику розрахунку показників наведено в табл. 2.

Для проведення розрахунків використано реальні дані господарського ринку Укоопспілки за період 2008 – II квартал 2011 рр. в поквартальному розрізі.